

**Zasady i kryteria
finansowania publikacji naukowych
z FUNDUSZU PUBLIKACYJNEGO
AWF Katowice**

Tytułem wstępu,

(głównie dla młodszej części społeczności akademickiej naszej uczelni)

OPUBLIKOWANY artykuł jest końcowym akordem i efektem projektu badawczego lub innej działalności naukowej. Można wskazać dwie role/cele publikacji:

1. Najważniejsza - jest narzędziem udostępniania wiedzy.
2. Uzupełniająca – jest dowodem i miernikiem dorobku i znaczenia naukowego: ośrodka naukowego, zespołu badawczego (research group) a wreszcie samego badacza.

Dla osiągnięcia pierwszego celu tj. dla promowania i rozwijania wolnego, powszechnego i trwałego dostępu ludzkości do treści naukowych, w latach 90-tych ubiegłego wieku, zainicjowano ruch naukowy „open access” (Open Access Movement). Co do pobudek niezwykle szlachetny.

W drugim obszarze stworzono wiele mierników (kwantyfikatorów) wpływu publikacji: najpopularniejsze to – liczba cytowań, indeks Hirsha, A także wpływu publikatora – Impact Factor. Wszystkie te mierniki bibliometryczne stały się także narzędziem do oceny każdego z badaczy (do awansów naukowych i przyznawania grantów) oraz jednostek badawczych (tj. do ewaluacji).

Te dwa mechanizmy nałożyły się na ewoluującą rolę badacza we współczesnej cywilizacji. Naukowcy coraz więcej czasu spędzają raczej na administracji niż na badaniach. Oczekuje się zaangażowania administracyjnego w związku z dobrym zarządzaniem projektami i współudziałem w ewaluacji. Rośnie powielanie i złożoność informacji administracyjnych gromadzonych przez naukowców. Coraz częściej publikacja traktowana jest jak „produkt” a nie jak osiągnięcie naukowe.

Może to rodzić niepożądane efekty zmniejszające wiarygodność nauki a w efekcie zepchniecie jej do roli gałęzi gospodarki, gdzie nadrzędnym celem jest zysk.

Ze względu na te dwa, zdawałoby się przeciwstawne, znaczenia publikacji chciałbym powrócić do podstawowej kwestii AUTORSTWA PUBLIKACJI.

Autorstwo zostało zdefiniowane na wiele sposobów, ale większość definicji ma wspólny wymóg, aby autorzy mieli wystarczające intelektualne zaangażowanie w całe badanie, aby mogli wziąć za nie odpowiedzialność (Huth, 1986). Autorstwo artykułu naukowego powinno oznaczać znajomość jego treści i dokładną znajomość opisywanego badania. (Gaeta, 1999). Można się w tym miejscu odwołać do rekomendacji ICMJE (International Committee of Medical Journal Editors):

autorem lub współautorem publikacji naukowej jest osoba, która spełnia 4 warunki:

1. brała znaczący udział w planowaniu badań albo uzyskiwaniu, analizie lub interpretacji wyników, i
2. pisała roboczą wersję danego artykułu lub wprowadzała ważne poprawki merytoryczne, i

3. zatwierdziła ostateczną wersję artykułu, i
4. przyjmuje odpowiedzialność za wszystkie aspekty pracy, zapewniając, że kwestie związane ze starannością i integralnością każdej części pracy zostały odpowiednio zbadane i wyjaśnione.

W oryginale:

- Substantial contributions to the conception or design of the work; or the acquisition, analysis, or interpretation of data for the work; AND
- Drafting the work or revising it critically for important intellectual content; AND
- Final approval of the version to be published; AND
  - Agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved. (<http://www.icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html/>)

Zasady autorstwa w naukach medycznych doprecyzowane są także przez Huth'a (Huth, 1986).

W dobie publikacji naukowych wieloautorskich krytycy ostrzegają, że zasług i odpowiedzialności poszczególnych współautorów nie można określić bez wyraźnego zdefiniowania wkładu autorów (Bhandari et al., 2004). A zdefiniowanych przez CRediT (www.elsevier.com/authors/policies-and-guidelines/credit-author-statement/) lub <https://casrai.org/credit/>) ról współautorów jest aż 14. Przy czym pojedynczemu współautorowi można przypisać wiele ról, a daną rolę można przypisać wielu współautorom (Brand et al., 2015). Do tego porządek autorstwa w artykułach naukowych jest traktowany na różne sposoby, z zauważalnymi różnicami między różnymi dyscyplinami, a często także między różnymi grupami w tej samej dyscyplinie lub wydziale. (Brand et al., 2015). Najczęściej w naukach medycznych wyróżnia się: pierwszego autora („first author”), autorów środkowych/pośrednich i ostatniego autora („last author” lub „senior author”). Najczęściej pierwszy lub ostatni pełni także rolę autora korespondencyjnego („corresponding author”). Są różne wizje ról poszczególnych autorów ((Bhandari et al., 2004; Helgesson & Eriksson, 2019; Lapidow & Scudder, 2019; Riesenber, 1990). Niezależnie od podejścia zgodnie z pkt. 3.3. ust. 6 uchwały Nr 2/2020 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie Kodeksu etyki pracownika naukowego, „kolejność podawania nazwisk w publikacji powinna być zgodna ze zwyczajem obowiązującym w danej dyscyplinie naukowej oraz zostać zaakceptowana przez wszystkich współautorów na wczesnym etapie przygotowywania publikacji. Wkład intelektualny innych osób, mających istotny wpływ na publikowane badania powinien zostać stosownie zaznaczony”.

Dlatego decyzja o sfinansowaniu publikacji poprzedzona będzie analizą stanu faktycznego i zasadności poniesienia tego wydatku przez AWF Katowice. Opis kryteriów i etapów procedowania poniżej.

Zasady pokrywania kosztów publikacji z FUNDUSZU PUBLIKACYJNEGO

1. Koszty publikacji pokrywane pod warunkiem dostępności środków w ramach „Funduszu Publikacyjnego” przeznaczzonego na ten cel w danym roku budżetowym.
2. Podstawowym warunkiem finansowania publikacji jest jej wpływ na EWALUACJĘ jakości działalności naukowej w ramach kryteriów K1 i K3!
3. Finansowanie publikacji jedynie na wniosek pierwszego lub ostatniego autora.
4. Wniosek (wzór poniżej) musi być złożony w formie elektronicznej na adres (nauka@awf.katowice.pl) po podjęciu decyzji autora/współautorów o przygotowywaniu publikacji do zgłoszenia do konkretnego czasopisma. Nie później niż na miesiąc przed wysłaniem zgłoszenia lub 14 dni w przypadku odrzucenia artykułu przez inne czasopismo.
5. W ciągu 7 dni od daty złożenia wniosku prorektor ds. nauki wydaje decyzję.
6. Decyzja dotyczy każdej z publikacji oddzielnie i nie odbywa się na zasadzie analizy porównawczej z innymi wnioskami.
7. Od decyzji odmownej przysługuje odwołanie do J.M. Rektora

Kryteria finansowania publikacji z Funduszu Publikacyjnego w AWF Katowice

Ranga kryterium zgodna z kolejnością kryteriów:

1. Wpływ publikacji na liczbę wypenionych slotów publikacyjnych (udziałów jednostkowych) przez autora/współautorów;
2. Wartość punktowa publikacji lub przeliczeniowa wartość punktowa publikacji wieloautorskiej w stosunku do:
  - a. wartości punktowej osiągniętej (w dniu podjęcia decyzji) przez Uczelnię w ramach kryterium 1 (poziom naukowy prowadzonej działalności);
  - b. wartości punktowej osiągniętej (w dniu złożenia wniosku) przez autora/współautorów publikacji.
3. Możliwość wykazania publikacji w obrębie kryterium 3 (wpływ działalności naukowej)

